MAH/MUL/03051/2012
ISSN-2319 9318

विद्यावार्ता

Issue-37, Vol-09, Jan. to March 2021
International Peer reviewed Refereed Research Journal

Editor
Dr.Bapu G. Gholap

www.vidyawarta.com

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

27) शिवकालीन कृषीव्यवस्था व उपाय योजना
प्रा.डॉ. एस.जी. शिंदे, औंढा नागनाथ ||110

28) अशोक कोळी यांच्या 'उलंगवाडी' कथासंग्रहातील समजाव्यवस्था : एक ...
प्रा. डॉ. राजीव वैजनाथराव यशवंते & पालंचेवार पोतन्ना गंगन्ना, नांदेड ||112

29) हिमांशु जोशी की कहानियों में चित्रित समस्याएँ
जयदीप एन.वेगड, राजकोट (गुजरात) ||115

30) दिव्यांग चित्रकारों की कलात्मक प्रतिभा — एक अध्ययन
डॉ. कुमकुम भारद्वाज, इंदौर ||119

31) विनोबा भावे की चिन्तन–धारा
डॉ. विनीता कुमारी, समस्तीपुर ||123

32) वैश्वीकरण और खादी ग्रामोद्योग प्रगति : एक चुनौती
डॉ. पुष्पा बुटोलिया, दौसा, राजस्थान ||129

33) सर्वेश्वर दयाल सक्सेना के नाटकों का भाषागत सौंदर्य
दिप्ती के.छैया, राजकोट (गुजरात) ||136

34) भारतीय समाज और राम
डॉ. अमित कुमार दीक्षित, कोलकाता पश्चिम बंगाल ||140

35) सनगाड़ स्थित नौलिंग मन्दिर (इतिहास की मौखिक परम्परा पर आधारित)
श्रीमती हेमलता & डॉ० अवनीन्द्र कुमार जोशी, द्वाराहाट (अल्मोड़ा) ||143

36) जनमत निर्माण में जनसंचार माध्यमों की भूमिका : ग्रामीण एवं नगरीय युवाओं ...
सौरभ मौर्या, अयोध्या, उत्तर प्रदेश, भारत ||148

37) आत्मनिर्भर भारत अभियान
प्रो. सीमा नागर, धार (म.प्र.) ||155

38) सार्त्र और मार्क्सवाद : एक समीक्षात्मक अध्ययन
श्याम रंजन पाण्डेय, हजारीबाग, झारखण्ड ||158

39) शिक्षा : सामाजिक सुरक्षा
देवेन्द्र कुमार पाठक, महराजगंज, उ० ||161

Co-ordinator
IQAC

PRINCIPAL
Shri Guru Buddhiswami Mahavidyalaya
Purna (Jn.) Dist.Parbhani

www.vidyawarta.com/03 | http://www.printingarea.blogspot.com

महाराष्ट्र, अल्फा पब्लिकेशन, नांदेड.

४. प्रा. का.रा. रठे / प्रा. प्रिया चौधरी, मराठ्याचा इतिहास, प्रशांत पब्लिकेशन, जळगाव.

५. डॉ. कुलकर्णी अ.रा. शिवकालीन महाराष्ट्र, राजहंस प्रकाशन पुणे.

६. राजवाडे वि.का. (संपा) मराठ्याचा इतिहासाची साधने, व्हा.इ.सि. मंडळ, पुणे.

७. बेंद्र वा.सी. - शिवाजी महाराजांचे चिकित्सक चरित्र भाग १ व २

८. केरसकर - छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे चरित्र.

९. आचार्य धनंजय - मराठी सत्तेचा उदय, श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपुर.

❑❑❑

28

अशोक कोळी यांच्या 'उलंगवाडी' कथासंग्रहातील समजाव्यवस्था : एक समाजशास्त्रीय अध्ययन

प्रा. डॉ. राजीव वैजनाथराव यशवंते
मराठी विभाग,
श्री. गुरू बुध्दीस्वामी महाविद्यालय, पूर्णा (ज),
जि. परभणी

पालंचेवार पोतन्ना गंगन्ना
भाषा, वाड्मय आणि संस्कृती अभ्यास, संकुल, स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, विष्णुपुरी, नांदेड

****

प्रस्तावना:

आज खेडी बदलली आहेत. बदलत आहेत. भौतिकदृष्टया तर खेड्यात खूप बदल झाला आहे. लोकशाही समाजव्यवस्थेने तर तेथील परंपरागत ग्रामीण समाजव्यवस्थेला खूप बदलून टाकले आहे. परंपरागत जातींच्या आधारावर असलेली गावगाड्यातून प्रकट होणारी ग्रमव्यवस्था, तेथील अर्थव्यवस्था मोडून टाकली आहे. विज्ञानाच्या रेट्यामुळे शेतीत आता यंत्राचा वापर नविन राहिलेला नाही.

घरातही चिमण्या, दिवे, कंदिल यांची जागा विजेच्या दिव्यांनी घेतला आहे. भल्या पहाटेची घरातल्या जात्यांची घरघर थांबलेली आहे. पाणवट्यावर गर्दी आता दिसत नाही, त्याची जागा आता घरातल्या नळांनी घेतला आहे.

गावातील चावडीची जागा ग्रामपंचायतीने घेतली आहे. गावातल्या कच्च्या विटांची, धाब्याची, माळवदाची आणि चिरेबंदी वाड्याची जागा आता सिमेंटची घरे घेत आहेत. पान टप—या, हॉटेल्स खेड्यातही दिसू लागल्या आहेत. शाळा, ग्रामीण आरोग्य केंद्र यांमुळे गावात

Co-ordinator
IQAC